

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

КАФЕДРА
ЕКОНОМІЧНОЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ
ГЕОГРАФІЇ

VII

міжнародна науково - практична
інтернет - конференція

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали VII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 3–5 листопада 2023 р.)**

**Луцьк
2023**

УДК 911.3:30/33(477.82)(082)
С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 24 жовтня 2023 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали VII Міжнар. наук.- практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 3–5 лист. 2023 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. 152 с.

ISBN 978-617-8279-18-9

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на VII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

ISBN 978-617-8279-18-9

УДК 911.3:30/33(477.82)(082)

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2023
© Колектив авторів, 2023

**Мельник Надія¹, Єрко Ірина², Карпюк Зоя², Ковальчук Сергій²,
Качаровський Роман²**

*nadiia.chyr@uzhnu.edu.ua; ierko@vnu.edu.ua; karpyuk.zk@ukr.net;
sergiy.kovalchuk7@ukr.net; romankacharovsky@ukr.net*

¹Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
(м. Івано-Франківськ)

²Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПАРКУ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА «ЛЮБЕШІВСЬКИЙ»

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва – цінні зразки паркового будівництва, що створюються з метою охорони та використання в природоохоронних, оздоровчих, естетичних, наукових та виховних цілях (ст. 37 Закону України «Про ПЗФ»), де забороняється будь-яка діяльність, що загрожує їх збереженню. Вони є атрактивними об'єктами, що використовуються для короткотривалого відпочинку, пішохідного та велосипедного туризму, а також важливими елементами екологічних туристичних маршрутів.

На території Волинської області функціонує 11 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва загальною площею 109,43 га [1], що становить 2,84 % від загальної кількості об'єктів ПЗФ та 0,05 % від загальної площі природоохоронних територій області. Лише три з них мають загальнодержавне значення (загалом 28,6 га) – «Байрак», «Дубечненський» та «Здоров'я». Усі вони характеризуються чіткою схемою проектування та відповідним ландшафтним дизайном. Не виняток і парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва ХІХ ст. «Любешівський» у селищі Любешів Любешівської територіальної громади (1 239,1 км², чисельність населення 30 тис. осіб) [1–2; 5]. На площі 12 га росте понад 80 порід дерев і чагарників, зокрема ясен звичайний *Fraxinus excelsior*, липа серцелиста *Tilia cordata*, клен гостролистий *Acer platanoides*, біла акація *Robinia pseudoacacia*, граб звичайний *Carpinus betulus*, тополя біла *Populus alba*, горобина звичайна *Sorbus aucuparia*, калина звичайна *Viburnum opulus*, ліщина звичайна *Corylus avellana*, крушина ламка *Frangula alnus*, бузина чорна *Sambucus nigra* (рис. 1).

Рис. 1. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва. «Любешівський»

Кліматичні умови сприятливі для здійснення рекреації й туризму упродовж року. Територія громади є одним із найвологіших районів Полісся, що характеризуються теплим вологим літом і м'якою зимою. Переважають вітри західного та північно-західного напрямку. Середня річна швидкість вітру становить 3,3 м/с, максимальна – 21 м/с. Середня багаторічна температура повітря 7,1 °С. Найнижчі середньомісячні температури повітря фіксуються в січні (-5,0 °С), а найвищі – у липні (+18,5 °С). Річна сума опадів становить 657 мм [9; 10].

Антропогенне навантаження в межах парку-пам'ятки «Любешівський» останнім часом постійно зростає. Відбувається розширення площі атракціонів, збільшення кількості малих архітектурних форм, регулярно порушується заборона на заїзд автотранспорту.

Незважаючи на перманентну загрозу вторгнення ворожих збройних сил, необхідно посилити заходи для збереження парку. Його подальше використання в рекреаційно-туристичних та екологічно-пізнавальних цілях неможливе без здійснення комплексу природоохоронних заходів, застосування жорстких санкцій для порушників охоронного режиму, заборони кронування дерев, підвищення рівня екологічної свідомості населення та розуміння важливості збереження естетичної цінності ландшафтів, що відзначаються багатим видовим різноманіттям.

Список використаних джерел: 1. Єрко І. В., Мельник Н. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Новітні можливості туристичної атрактивності Камінь-Каширського району Волинської області. *Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі* : монографія / за ред. Л. Ю. Матвійчук, Ю. М. Барського, М. І. Лепкого. Луцьк, 2021. С. 314–334. 2. Камінь-Каширська районна державна адміністрація. URL: <http://kamadm.gov.ua/> 3. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області : монографія. Луцьк : Вид-во «Терен», 2021. 212 с. 4. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог. Київ, 2018. 136 с. 5. Любешівська територіальна громада. URL: <https://lubeshivska-gromada.gov.ua/> 6. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> 7. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/> 8. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/> 9. Чижевська Л., Качаровський Р., Чир Н. Особливості туристично-рекреаційної атрактивності Любешівської селищної ОТГ Волинської області. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Географічні науки*. 2019. № 9 (393). С. 118–125. 10. Чир Н. В., Качаровський Р. Є. Туристична привабливість Любешівського району Волинської області. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Географічні науки*. 2017. № 2. С. 241–248.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<i>Грицевич Володимир</i>	Обставини та інші суміжні поняття в географії	3
<i>Гладкий Олександр</i>	Порожні міста	5
<i>Слащук Андрій, Кузьмич Іванна</i>	Поняття «територіальна громада» в суспільній географії	8

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВОЛИНИ ТА ПРИЛЕГЛИХ ТЕРИТОРІЙ

<i>Барановський Микола</i>	Міграційна рухомість населення у прикордонних територіальних громадах регіонів Українського Полісся	10
<i>Корнус Анатолій, Корнус Олеся, Кернос Світлана Гнатюк Олексій, Гоманюк Микола</i>	Регіональні особливості смертності населення України від онкологічних захворювань	11
<i>Бейдик Олександр, Донець Ірина</i>	Від міста на лінії геополітичного розлому до прифронтового міста: зміни ставлення до політики пам'яті в Харкові в умовах російського вторгнення в Україну	15
<i>Лажнік Володимир, Озоровська Анна Мандрик Ірина, Савчук Олексій</i>	Замковий туризм України в контексті екзистенційних викликів	17
<i>Лажнік Володимир</i>	Сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами України з Польщею	19
<i>Слащук Андрій, Никонюк Софія</i>	Географічні аспекти міжрегіонального співробітництва прикордонних областей України та воєводств Польщі	23
<i>Лажнік Володимир</i>	Зовнішня торгівля послугами між Україною й Польщею: динаміка та сучасний стан	26
<i>Слащук Андрій, Никонюк Софія</i>	Громада як територіальна спільність внутрірегіональної демографічної диференціації сільської місцевості	29
<i>Пугач Сергій, Мизюк Соломія, Тарнавська Людмила Мандрик Ірина, Гнатюк Владислав</i>	Сучасний стан мережі закладів загальної середньої освіти Львівської області	31
<i>Поручинський Володимир, Винарська Марія</i>	Сучасний стан освітнього комплексу міста Ковеля Волинської області	34
<i>Слащук Андрій, Головій Оксана Потапова Алла, Москвич Іван</i>	Аналіз діяльності закладів загальної середньої освіти Колківської територіальної громади	35
	Географія сільських поселень Заболоттівської територіальної громади	37
	Географія релігій у Волинській області	39

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

Pohrebskyi Taras	The Role of Media Education in the Study of Geography	41
Максимюк Софія, Мандрик Ірина	Порівняльний аналіз підготовки майбутніх учителів географії в університетах України та Польщі	42
Поручинський Володимир, Сніжко Вікторія Ткачук Надія	Інструментарій дистанційного навчання на уроках географії	44
Потапова Алла	Підготовка майбутніх учителів географії в середовищі навчально-наукової лабораторії ЗВО	46
Якубець Леся, Потапова Алла	Види дистанційних занять у практиці викладання освітніх компонентів у закладах вищої освіти	49
Маковецька Лариса, Кутецька Вероніка	Інноваційні технології при викладанні географії в новій українській школі	51
Тарасюк Ніна, Пугач Анастасія Дахнюк Іванна, Дахнюк Галина	Інтерактивні симуляції як інструмент формування просторового мислення й аналітичних навичок учнів	53
Януль Іванна, Ткачук Надія	Ділові ігри на уроках географії та їх роль у формуванні економічного мислення	55
Шевчук Ростислав, Ткачук Надія	Потенціал курсів географії у формуванні компетентності підприємливості та фінансової грамотності	56
Мельнічук Михайло, Ващук Катерина Герман Віра, Пугач Сергій Мандрик Ірина, Мисько Каріна	Розвиток предметної географічної компетентності учнів у новій українській школі через навчальні проекти	58
Поліщук Людмила, Ткачук Надія	Формування предметної географічної компетентності методами технології діалогового навчання	60
Потапова Алла, Бігун Яна Махоніна Валерія Трикуш Анастасія, Мандрик Ірина	Особливості формування знань про літосферу засобами ІКТ у курсі «Загальна географія»	62
	Сервіси Google як джерело географічних знань у закладах загальної середньої освіти	64
	Методичні особливості використання краєзнавчого принципу навчання у закладах загальної середньої освіти Камінь-Каширської територіальної громади під час вивчення географії	66
	Використання технології диференційованого викладання географії в умовах інклюзивного навчання	68
	Використання картографічного методу в новій українській школі	70
	Інклюзивна освіта у Волинській області	73
	Історія становлення природничо-географічного факультету в Луцькому державному педагогічному інституті імені Лесі Українки	75

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДНИХ УМОВ І РЕСУРСІВ

Хільчевський Валентин	Водна політика: світові тенденції	77
Хільчевський Валентин, Забокрицька Мирослава	Водні ресурси Європи: стан та проблеми	79

Фесюк Василь	Методологічні підходи та методика дослідження сучасного стану меліоративних систем	82
Питуляк Мирослава, Питуляк Микола, Гунько Сергій, Корналь Аліна, Корналь Андрій Шинкаренко Уляна, Уліганець Сергій	Природно-ресурсний потенціал Кам'янець-Подільського району: структура та особливості	85
Стельмах Валентина	Еколого-географічний аналіз природно-рекреаційного комплексу Житомирської області для цілей розвитку туризму	87
Власюк Олег, Тарасюк Ніна Дмитрук Тарас, Петлін Валерій Алфьорова Катерина, Стельмах Валентина Теребейчик Максим, Мельнійчук Михайло Пилюк Богдан, Гуц Владислав, Мельнійчук Михайло Міщенко Олена, Ботчук Владислав	Аналіз сучасного гідроекологічного стану річки Стир	90
	Фізико-географічні умови формування лісів Волинської області	93
	Фізико-географічні умови Цуманського лісгоспу	96
	Фізико-географічні умови формування ландшафтів Луцького району	97
	Особливості формування озер та озерних систем	100
	Ставки й водосховища Волинської області та їх водогосподарське значення	101
	Природно-заповідний фонд у структурі Володимир-Волинського лісомисливського господарства: охорона чи господарське використання?	104

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ РЕГІОНІВ

Ільїн Леонід	Стратегія туристичного розвитку міста Луцька: передумови, чинники, перспективи.....	107
Гудзевич Анатолій	Відновлювальна енергетика – потенційно привабливий рекреаційно-туристський ресурс (регіональний аспект)	109
Смирнов Ігор, Любіцева Ольга, Гринюк Діана Ковальчук Ірина	Лук'янівський тюремний замок у Києві як потенційний туристичний об'єкт	111
Браславська Оксана, Рожі Інна	Гірські ландшафти Львівської області як середовище розвитку туризму та рекреації	115
Мельник Надія, Єрко Ірина, Карпюк Зоя, Ковальчук Сергій, Качаровський Роман	Географічні передумови розвитку туристсько-рекреаційного потенціалу Черкаської області	117
	Рекреаційний потенціал парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Любешівський».....	120

РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Маковецька Лариса, Ляховський Дмитро	Вплив російського повномасштабного вторгнення на економіку України	122
---	--	-----

Поручинська Ірина, Крук Едуард	Вплив війни на розвиток транспортно-логістичної інфраструктури України	123
Поручинський Володимир, Мазур Микита	Житлова криза в період війни	125
Куц Олексій	Сучасні проблеми водокористування та пошук шляхів їх вирішення	126
Поручинський Володимир, Сидун Володимир, Поліщук Яна	Вирощування нішевих культур як перспективний напрям овочівництва	128
Сосницька Ярослава, Крисюк Олена	Проблеми поводження з відходами на території України	129

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Маруняк Євгенія, Лісовський Сергій Сержан Володимир	Агломерації у плануванні сталого просторового розвитку України	131
	Резильєнтність міського середовища як складник регіонального розвитку в Україні	132
Молодика Владислав	Сучасні фронтірні регіони України – перспективний напрям суспільно-географічних досліджень	134
Слащук Андрій, Єндрущук Роман, Карпук Мирослава	Особливості просторової структури сільських поселень Волинської області	136

СУЧАСНІ ГЕОДЕЗИЧНІ, ФОТОГРАММЕТРИЧНІ ТА ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ковальчук Іван, Ковальчук Андрій, Ковальчук Ірина, Іванов Євген	Геоєкологічний атлас як геоінформаційна модель території та інформаційно-аналітична база управління природокористуванням	139
Браславська Оксана, Рожі Томас	Використання сучасних технологій у землеустрої	142
Холошин Ігор, Грунська Ганна	Геопросторовий аналіз стану деревно-чагарникових насаджень як складник екологічного моніторингу в промислових регіонах	143

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 3–5 листопада 2023 р.)
(українською, англійською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: *В. Й. Лажнік*
Коректура: *С. О. Пугач*
Обкладинка: *Н. Бринчук*

Підписано до друку 31.10.2023 р. Формат 60x841/16.
Ум. друк. арк. 9,5. Зам. 175. Тираж 100.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року

